

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 10C/23/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414211118
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Oswaldová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2015:1414211118.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Miriam Oswaldovou, v právnej veci navrhovateľky: H. F., Q.. XX.XX.XXXX, U. R. X, XXX XX Bratislava, zastúpená: JUDr. Michal Ellinger, advokát, Wolkrova 41, 851 01 Bratislava proti odporkyňi: M. F., Q.. XX.XX.XXXX, U. E. XXXX/X, XXX XX U. o určení vyživovacej povinnosti pre plnoleté nezaopatrované dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania .

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 18.06.2014, ktorý bol doručený Okresnému súdu Bratislava IV dňa 18.06.2014, prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala určenia výšky výživného pre plnoleté nezaopatrované dieťa v sume 650,- Eur mesačne, vždy k 15. tému dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Svoj návrh odôvodnila, že je študentka I. ročníka Strednej odbornej školy, Y. X, U., učebný odbor kaderník. Jediný rodič navrhovateľky je odporkyňa. Po vzájomných rodinných nezhodách ju odporkyňa vyhodila z domu, cca 20.10.2013. V súčasnosti býva so svojim priateľom, pričom svoje potreby súvisiace so štúdiom a živobytím rieši formou študentských brigád a zároveň ju finančne podporuje jej priateľ. Navrhovateľka v návrhu ďalej uviedla, že náklady so štúdiom sa jej neustále zvyšujú a príjem z brigád ako aj podpora priateľa už nie sú pre ňu dostačujúce. Zároveň predložila súdu vyčíslenie nákladov súvisiacich s ubytovaním vo výške 175,- eur, cestovné náklady 14,- eur, stravovanie v škole vo výške 40,- Eur, náklady na drogériu 36,45,- Eur, náklady na lieky mesačne vo výške 4,77,- Eur, náklady na nové okuliare a puzdro raz ročne vo výške 185, 40,- Eur, ďalej náklady na oblečenie raz za pol roka vo výške 167,83,- Eur a náklady na stravné okrem obedov v škole mesačne vo výške 120,- Eur. Navrhovateľka zároveň uviedla, že má súdom určenú vyživovaciu povinnosť k jej maloletej dcére mesačne vo výške 100,- Eur. Zároveň požiadal, aby jej súd priznal ako kompenzáciu príspevkov na kultúrno - spoločenské vyžitie z dôvodu, že sa jej matka vzdala a umiestnila ju v detskom domove sumu vo výške 100,- Eur mesačne. Uviedla, že trpí viacerými ochoreniami, preto si musí kupovať lieky a potrebuje aj okuliare. Matka navrhovateľky - odporkyňa je zamestnaná a jej možnosti a schopnosti jej umožňujú prispievať požadovaným výživným vo výške 650,- Eur na navrhovateľku.

Nakoľko je navrhovateľka osobou v hmotnej núdzi, splnila podmienky na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, centrum právnej pomoci jej určilo advokáta - JUDr. Michala Ellingera na zastupovanie v predmetnom konaní na tunajšom súde pod sp.zn. 10C/23/2014.

Odporkyňi bol doručený návrh navrhovateľky prostredníctvom jej zamestnávateľa dňa 23.07.2014.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu: návrh na určenie výživného pre plnoleté nezaopatrené dieťa doručený súdu dňa 18.06.2014, pokyny k zápisu na strednej odbornej škole zo dňa 24.04.2014, rodný list navrhovateľky, pravidelné mesačné výdavky - rozpis, lekárska správa zo dňa 11.06.2014, lekárska správa zo dňa 02.05.2014, lekárska správa zo dňa 12.04.2013, lekárska správa zo dňa 12.04.2013, určenia advokáta na zastupovanie oprávnenej osoby pred súdom zo dňa 9.06.2014 z Centra právnej pomoci, oznámenie o prijatí na denné štúdium na Strednú odbornú školu, Y. X, U., učebný plán - odbor kaderník, opakované doručenie návrhu odporkyni,, žiadosť na ORPZ na prešetrovanie trvalého pobytu odporkyne, , odpoveď z ORPZ BA IV doručená súdu dňa 07.08.2014, lustrácia odporkyne v registri obyvateľov, lustrácia odporkyne v sociálnej poisťovni, žiadosť o spoluprácu pri doručení zásielky odporkyni prostredníctvom jej zamestnávateľa - Onkologický ústav sv. Alžbety, potvrdenie o návšteve školy zo dňa 02.09.2014, doplnenie návrhu prostredníctvom zástupcu navrhovateľky doručené súdu dňa 08.09.2014, návrh na pripustenie zmeny žaloby - zmeny petitu doručená súdu dňa 02.12.2014, potvrdenie o príjme od zamestnávateľa odporkyne - K. Ú. Y. G. zo dňa 08.12.2014 za obdobie mesiacov august - november 2014, fotokópia faktúry č. 81181/14 o nájme za byt č. 18/a za mesiac október 2014, vystavenou spoločnosťou J., s.r.o. , fotokópia faktúry č. 81240/14 - náklady na energie za mesiac október 2014, vystavenou spoločnosťou J., s.r.o. , pojednávanie zo dňa 11.12.2014, potvrdenie o mzde - odmene za zárobkovú činnosť za obdobie máj 2014 od spoločnosti IN Services s.r.o. vystavený na meno navrhovateľky, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyz. osoby zo závislej činnosti, o preddavkoch na daň, o daňovom bonuse na vyživované dieťa za obdobie r. 2013, fotokópia rozsudku OS BA III, sp. zn. 38P/329/2014-39 zo dňa 4.12.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.12.2014, fotokópia rozsudku OS BA III, sp. zn. 38P/298/2013 zo dňa 25.3.2014, fotokópia cenníku za ubytovanie v ubytovacom zariadení: Železnice SR BA, závod služieb železníc, prevádzkové stredisko Bratislava I, Š. XXX/A, XXX XX U., lekárske potvrdenie zo dňa 01.08.2014 od J. J. J., ortopéda, vystavené na meno navrhovateľky, výpis zo zdravotnej dokumentácie zo dňa 15.01.2015, vystavený J. J. P. X., J., všeobecný lekár pre dospelých, výpis klasifikácie prospechu a správania za 1.polrok zo dňa 30.01.2015 zo SOŠ Y. X, U., školský rok 2014/2015, trieda I.KA, rozpis potrebných financií navrhovateľky za mesiac marec 2014 až december 2014, cenník pre E. hotel platný od 01.02.2013 a cenník ubytovania pre ubytovne vyššieho štandardu Bratislava, originál potvrdenia o umiestnení dieťaťa - navrhovateľky v Detskom domove F. v období 29.11.2006 až 30.9.2009, na základe rozhodnutia OS BA IV č.k. 13P/253/2006 zo dňa 21.11.2006, právoplatný a vykonateľný 11.12.2006 , fotokópia faktúry č. 80051/15 o nájme za mesiac január 2015, od spoločnosti J. s.r.o., zápisnica o pojednávaní zo dňa 03.02.2015, potvrdenie od spol. J. s.r.o. doručené súdu dňa 12.02.2015 preukazujúce, že odporkyňa je u nich ubytovaná od 01.08.2014 do 31.12.2015, Dodatok č. 1/2014 k pracovnej zmluve zo dňa 31.07.2014 uzatvorený medzi K. Ú. Y. G. a odporkyňou dňa 31.10.2014, Zmluva o nájme bytu uzatvorená medzi prenajímateľom MČ BA - D. a nájomcom M. F., N..Č.. XXXXXX/XXXX, preukazujúca, že odporkyni je prenechaný do užívania 1-izb. byt č. XXX na E. X, U. s prísl. s tým, že nájom bytu vznikol uzatvorením nájomnej zmluvy 12.12.2005 na dobu neurčitú od 1.12.2005, rozpis mesačných nákladov navrhovateľky, fotokópie podacích lístkov preukazujúcich úhradu stravného navrhovateľkou na Strednej odbornej škole, bločky preukazujúce výdavky navrhovateľky za obdobie marec - august 2014, zápisnica o pojednávaní zo dňa 24.03.2015, fotokópia zo zdravotnej poisťovne zo dňa 17.3.2015 - upomienka 1002076728, preukazujúca dlh navrhovateľky na zdravotnom poistení v poisťovni D., zápisnica o pojednávaní zo dňa 04.06.2015, Dodatok č. 1/2014 k pracovnej zmluve zo dňa 31.07.2014 uzatvorený medzi K. Ú. Y. G. a odporkyňou dňa 02.09.2014, Dodatok k pracovnej zmluve - Dohoda o mzde uzatvorená medzi K. Ú. Y. G. a odporkyňou dňa 01.12.2014, výsluch svedka p. J. Č., K. J.G.. Y. Č.- dcéry navrhovateľky, výsluch svedka p. U. X.. Súd po vyhodnotení jednotlivých dôkazov, a to každého dôkazu jednotlivo a všetkých v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo a obsah súdneho spisu, ustálil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 18.06.2014, ktorý bol doručený Okresnému súdu Bratislava IV dňa 18.06.2014, prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala určenia výšky výživného pre plnoleté nezaopatrené dieťa v sume 650,- Eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Svoj návrh odôvodnila, že je študentka I. ročníka Strednej odbornej školy, Y. X, U., učebný odbor kaderník. Jediný rodič navrhovateľky je odporkyňa. Po vzájomných rodinných nezhodách odporkyňa vyhodila z domu, cca 20.10.2013 navrhovateľku, ktorá v súčasnosti býva so svojim priateľom, pričom svoje potreby súvisiace so štúdiom a živobytím rieši formou študentských brigád a zároveň ju finančne podporuje jej priateľ. Navrhovateľka v návrhu ďalej uviedla, že náklady so štúdiom sa jej neustále zvyšujú a príjem z brigád ako aj podpora priateľa už nie sú pre ňu dostačujúce. Navrhovateľka je matkou mal. Y. Č., Q. XX.XX.XXXX, pričom Rozsudkom Okresného súdu

Bratislava III, sp.zn. 38P/298/2013 zo dňa 25.03.2014 bola schválená rodičovská dohoda podľa ktorej sa maloletá zveruje do osobnej starostlivosti otca - J. Č. a matka maloletej- navrhovateľka sa zaviazala prispievať na výživu maloletej Y. Č. sumou 100,- Eur mesačne. Následne navrhovateľka návrhom zo dňa 06.08.2014 požiadala o zníženie výživného na svoju maloletú dcéru. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, sp.zn. 38P/329/2014 zo dňa 04.12.2014, súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol.

Na pojednávaní dňa 11.12.2014 navrhovateľka súdu uviedla, že odkedy ju matka - odporkyňa aj s malou dcérou, ktorá má 3 roky vyhodila na ulicu z domu dňa 30.08.2013 sa snažila zamestnať a keďže to nešlo, tak som sa rozhodla nastúpiť do školy, aby sa mohla starať o maloletú. Navrhovateľka má ukončené základné vzdelanie. Nakoľko absolvovala iba prvý ročník stredoškolského štúdia v W. kde sa učila za cukrárku. Keďže ale veľa chýbala, často bola chorá, tak ju vylúčili zo školy. Reálne ukončila prvý polrok druhého ročníka a vtedy mala takmer 19 rokov. Nepracovala nikde, lebo sa dozvedela, že je tehotná a nechcela chodiť do práce, lebo na brigády by ju nevzali. Podporoval ju jej priateľ - biologický otec jej maloletej dcéry s ktorým vtedy žila.

Svoj návrh na určenie výživného odôvodnila tým, že ho potrebuje na štúdium, aj na veci a telefón, aby mohla vstávať do školy. Potrebuje peniaze aj na ubytovanie a stravu a aj na lieky, keďže má zdravotné problémy. Kvôli maloletej sa rozhodla študovať, aby ju mohla mať pri sebe. V súčasnosti žije so svojim priateľom, U. X. asi rok, ktorý pracuje vo T. G..Y.. ako montážnik áut a bývajú na adrese Považanova 4. On hradí všetky jej výdavky spojené so školou ako aj domácnosťou. Navrhovateľka nepracuje, len občas počas víkendov brigáduje v agentúre Nosluš. Vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére Y. si neplní, nakoľko nemá z čoho.

Odporkyňa k návrhu navrhovateľky uviedla, že navrhovateľka ku nej došla v auguste 2013 aj s maloletou bývať. Vtedy bola zamestnaná vo T., robila pomocnú silu v kuchyni, robila na dve zmeny, ranné - nočné. Dala dcére kľúče od bytu, aby nebola na ulici, a keď došla domov tak nebola doma, maloletú zobrala, chodila po ulici, navštevovala kamarátov a priateľov, na ihrisku bola s maloletou do večera, chodievala domov veľmi neskoro v noci. O maloletú dcéru sa nestarala riadne ako by sa mala starať, malá bola špinavá, zanedbaná, hladná, smädná. Keď dostala odporkyňa výplatu, kúpila vnučke jogurty, bolo jej ľúto vnučky. Navrhovateľka sa nestarala o svoju maloletú dcéru, vždy využila situáciu keď bola odporkyňa doma nechala svoju maloletú dcéru doma a išla sa túlať. Odporkyňa nikdy nevedela kedy sa vráti domov. Stalo sa, že musela nechať maloletú dcéru odporkyne doma samú zatvorenú v byte, nakoľko musela ísť ráno do práce. Keďže sa táto situácia opakovala viackrát, nahlásila to na úrade práce sociálnych vecí a rodiny, ale nik neprišiel vykonať kontrolu. Po jednom takom neskorom príchode navrhovateľky domov aj s jej maloletou dcérou, odporkyňa zatelefonovala biologickému otcovi vnučky a tento si ju vzal do svojej starostlivosti, kde je doposiaľ. Odporkyňa ďalej súdu uviedla, že s navrhovateľkou boli vždy problémy, už keď chodila na základnú školu Nejedlého vymýšľala si zdravotné problémy, nechodila do školy, nechcela sa učiť, túlala sa, bola nezvestná 24 hod. Nakoľko si odporkyňa nevedela poradiť s navrhovateľkou, táto bola umiestnená v sociálnom zariadení Detský domov F. J. v období od 29.11.2006 - 30.09.2009. Ústavná starostlivosť bola navrhovateľke nariadená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp.zn. 13P/253/2003 -21 zo dňa 21.11.2006, právoplatného a vykonateľného dňa 11.12.2006.

Počas obdobia kedy bola navrhovateľka umiestnená v detskom domove jej odporkyňa platila výživné, chodila ju navštevovať a navrhovateľka za dobré správanie chodievala aj domov. Okrem navrhovateľky má odporkyňa ešte 4 deti, ktoré sú už plnoleté a samostatné. V 18-tich rokoch sa navrhovateľka vrátila z detského domova domov k odporkyni, ale následne odišla bývať za otcom jej dieťaťa a až do dovŕšenia 1,5 roka jej maloletej dcéry žili spolu na ubytovni.

Na pojednávaní dňa 24.03.2015 navrhovateľka predložila súdu upomienky od zdravotnej poisťovne D., z ktorých vyplynulo, že má dlh aj voči tejto zdravotnej poisťovni, ku dňu 12.03.2015 predstavoval dlh navrhovateľky voči poisťovni od 17.12.2009 do 31.5.2011 sumu 657,09 eur s tým, že celkový dlh navrhovateľky bol vo výške 735,51 eur. Z výpovede svedka J. Č., biologického otca maloletej Y. vyplynulo, že navrhovateľka prejavuje záujem o svoju maloletú dcéru iba posledné mesiace, predtým aj pol roka nechodila a nemala o ňu záujem, resp. 2,5 roka nejavila žiaden záujem. Vôbec sa nekontaktovala ani s ním a ani s maloletou dcérou Y.. Nezaujímal ju, ako sa má jej dcéra, aký je jej zdravotný stav. Keď súd rozhodol o povinnosti navrhovateľky platiť výživné vo výške 100 eur/mes., táto chodievala veľmi zriedka. Iba posledné 3 mesiace chodí pravidelne. Svedok, biologický otec vyslovil

obavu, či sú u navrhovateľky vôbec vytvorené podmienky na to, aby tam mohla jej maloletá dcéra chodiť. Zároveň uviedol, že maloletá navrhovateľku oslovuje teta H.. Nikdy jej nekúpila hračku ani oblečenie, dokonca ani počas Vianoc, narodenín alebo menín maloletej. Svedok zhodnotil, že navrhovateľka je matkou iba papierovo. Keď ju preberal od navrhovateľky do starostlivosti, maloletá vyzerala veľmi biedne, resp. primerane tomu, že bola s matkou - navrhovateľkou v Krízovom centre H., D. X., K.. W.. Nemohol sa s ňou skontaktovať, neustále si menila telefónne čísla. Neskôr navrhovateľka zasa odišla do Q. J. Q. T., a následne sa vrátila k matke domov. Svedok vypovedal, že má informácie o tom, že navrhovateľka spala aj s maloletou Y. na lavičkách vonku na R. I.. Bolo to v období, keď ju odporkyňa nechcela prijať, bolo to v letnom období. K navrhovateľke ešte uviedol, že táto neprejavuje žiaden záujem o prácu, pretože keby chcela pracovať, urobila by tak už dávno. Je zdravá, má ruky, nohy, môže pracovať.

Svedok, U. X., súčasný priateľ navrhovateľky na pojednávaní dňa 24.03.2015 vypovedal, že žije s navrhovateľkou asi jeden a pol roka. Z jeho výpovede vyplynulo, že navrhovateľka sa snaží brigádovať vo svojom osobnom voľne, ale má málo možností. Do spoločnej domácnosti prispieva maximálne jedným nákupom. On pracuje ako montážny pracovník vo VW, pričom jeho priemerný mesačný zárobok je cca 800-900 eur, a s ostatnými benefitmi je to asi 1100 eur/mesačne. Svedok uviedol, že hradil dlhy za navrhovateľku za výživné vo výške 1100 eur, a zostáva uhradiť ešte cca 300 eur. Sám platí nájomné za byt, čo je 350 eur/mesačne, ako aj všetky náklady navrhovateľky, ako je električenka, strava do školy, oblečenie, drogériu, školské pomôcky a potreby, lieky, všetky veci potrebné k životu. Navrhovateľka inak neprispieva do ich spoločného rozpočtu, pričom jej priemerný mesačný vklad do spoločnej domácnosti je asi 5 eur/mesačne. Svedok zároveň uviedol, že navrhovateľka podľa jeho názoru trávi voľný čas účelne a pripravuje sa do školy, uvažuje o prestupe na maturitné štúdium. Vzťah navrhovateľky k jej maloletej dcére Y. považuje za dobrý, má ju rada a veľmi by jej chcela sama kupovať rôzne veci, hračky, oblečenie, ale keďže sama nemá vlastné finančné prostriedky hradí to zatiaľ on z vlastných zdrojov. Kúpili jej oblečenie, hračky, na Vianoce bábiku s cumľom a fľaškou a všetky hračky má u nich doma.

Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní dňa 04.06.2015 titulom záverečnej reči uviedol, že navrhovateľka je študentkou denného štúdia na strednej odbornej škole. Na základe predložených lekárskeho nálezov, je zrejme, že navrhovateľka trpí viacerými diagnózami. Vzhľadom na to, že navštevuje denné štúdium a zároveň sa po skončení vyučovania musí každodenne pripravovať na ďalší školský deň, zaberá jej návšteva školy väčšinu jej voľného času a zároveň aj vzhľadom na jej zdravotný stav sú jej možnosti na zamestnanie sa značne obmedzené až nemožné. Navrhovateľka nevláda žiadny majetok a zároveň je bez finančného príjmu, má rôzne pôžičky, dlhy, ktoré nedokáže splácať a taktiež si musí plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére Y. Č.. Nemá kde bývať, pretože vzhľadom na jej finančné pomery si nevie zaplatiť ani bývanie na ubytovni. Taktiež si navrhovateľka nevie hradiť ani nevyhnutné a účelné náklady na svoju existenciu, akými sú napríklad náklady na stravu, oblečenie, drogériu a lieky. S poukazom na ustanovenie § 63 a nasl. ustanovení Zákona č. 36/2005 Zb. požiadal, aby súd vydal rozsudok v znení ich doplneného petitu zo dňa 02.12.2014 a zaviazal odporkyňu k povinnosti platiť navrhovateľke výživné v sume 650,- Eur mesačne. Zároveň si uplatnil aj trovy právneho zastúpenia.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ustanovenia § 65 ods. 3 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Výživné je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. To znamená, že rodič sa tejto svojej povinnosti nemôže zbaviť. Vyživovacia povinnosť k dieťaťu nie je obmedzená dosiahnutím určitého veku t.j. ani dosiahnutím plnoletosti, či presiahnutím veku 25. roku života, ale vyživovacia povinnosť rodičov k deťom tak, ako ju vníma Zákon o rodine trvá do času, pokiaľ dieťa nie je schopné sa samé živiť. Táto okolnosť je taktiež individuálna.

Dieťa môže byť schopné sa samostatne sa živiť po ukončení strednej školy (ak mu to podmienky na trhu práce umožňujú), alebo prípadne až po ukončení štúdia na vysokej škole.

Určenie výšky vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Dôležité je, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na dieťa a to tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa ku dňu rozhodovania o výške výživného.

Ak teda dieťa študuje, trvá vyživovacia povinnosť rodiča po dobu štúdia, pokiaľ v ňom dieťa riadne pokračuje, a to až do jeho dokončenia. Doba trvania vyživovacej povinnosti je teda daná tzv. stavom odkázanosti dieťaťa na výživu svojich rodičov. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady, pričom táto schopnosť musí napĺňať požiadavku trvalosti tohto stavu a teda definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania. V zásade je však podstatné nadobudnutie schopnosti, za ktoré sa považuje ukončenie štúdia a dosiahnutie plnej kvalifikácie, potrebnej pre uplatnenie sa v odbore, v ktorom sa sústavne pripravoval na budúce povolanie, a to aj v záujme zamedzenia zneužívania rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci. V súlade so súdnou praxou je potrebné spájať vznik schopnosti samostatne sa živiť aj so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce.

V zmysle R 27/1970 „Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=4719543&FragmentId2=4719543>> Zákona o rodine, nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí, pracovných skúseností a pod.“

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľka, ktorá sa narodila dňa XX.XX.XXXX, je študentka I. ročníka Strednej odbornej školy, Y. X, U., učebný odbor kaderník. Má ukončené základné vzdelanie, nakoľko absolvovala iba prvý ročník stredoškolského štúdia v W. kde sa učila za cukrárku. Keďže ale veľa chýbala, často bola chorá, tak ju vylúčili zo školy. Reálne ukončila prvý polrok druhého ročníka a vtedy mala takmer 19 rokov. V období od 29.11.2006 - 30.09.2009 bola umiestnená v sociálnom zariadení Detský domov F. J.. Ústavná starostlivosť bola navrhovateľke nariadená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp.zn. 13P/253/2003 -21 zo dňa 21.11.2006, právoplatného a vykonateľného dňa 11.12.2006.

Navrhovateľka je matkou J.. Y. Č., Q.. XX.XX.XXXX, pričom Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, sp.zn. 38P/298/2013 zo dňa 25.03.2014 bola schválená rodičovská dohoda podľa ktorej sa maloletá zveruje do osobnej starostlivosti otca - J. Č. a matka maloletej- navrhovateľka sa zaviazala prispievať na výživu maloletej Y. Č. sumou 100,- Eur mesačne. Následne navrhovateľka návrhom zo dňa 06.08.2014 požiadala o zníženie výživného na svoju maloletú dcéru. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, sp.zn. 38P/329/2014 zo dňa 04.12.2014, súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol. Vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére Y. si neplní, nakoľko nemá z čoho. Neschopnosť samostatne sa živiť navrhovateľka odôvodňuje tým, že je študentkou denného štúdia na Strednej odbornej škole a musí sa každodenne pripravovať do školy. Počas víkendov má obmedzené pracovné možnosti, nakoľko ponuka brigád je veľmi malá. V súčasnosti žije so svojim priateľom, U. X. asi rok, ktorý pracuje vo T. G..Y.. ako montážnik áut a bývajú na adrese R. X. On hradí všetky jej výdavky spojené so školou ako aj domácnosťou. Navrhovateľka nepracuje, len občas počas víkendov brigáduje v agentúre Q.. Svoj návrh na určenie výživného odôvodnila tým, že ho potrebuje na štúdium, aj na veci a telefón, aby mohla vstávať do školy. Potrebuje peniaze aj na ubytovanie a stravu a aj na lieky, keďže má zdravotné problémy. Kvôli maloletej sa rozhodla študovať, aby ju mohla mať pri sebe.

Skutočnosť, že navrhovateľka nastúpila na denné štúdium na stredné odborné učilište, nemožno považovať za spôsobilú okolnosť jednak na zníženie výživného zo strany navrhovateľky voči maloletej dcére Y., tak ako to uviedol v Rozsudku Okresný súd Bratislava III, sp.zn. 38P/329/2014 zo dňa 04.12.2014, vo svojom odôvodnení a jednak na určenie výživného pre navrhovateľku od odporkyne. Navrhovateľka, ako matka, mala možnosť pre zvýšenie si svojej kvalifikácie a zabezpečenie tak vyššej životnej úrovne sebe a svojej maloletej dcére zvoliť si aj iné alternatívy či možnosti vzdelávania, a to formou napríklad diaľkového, alebo večerného štúdia tak, aby si už sama mohla plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére Y.. Napriek tomu sa navrhovateľka rozhodla pre formu denného štúdia odvolávajúc sa na nemožnosť práce popri tejto forme štúdia. Zároveň apeluje na svoj zlý zdravotný stav. Z predložených listinných dôkazov, rôznych lekárskeho potvrdení, nemal súd za preukázané, že navrhovateľka má výrazným spôsobom obmedzené možnosti a schopnosti zamestnať sa s prihliadnutím na jej zdravotný stav. Ochorenia, ktoré sú uvádzané v priložených lekárskeho správach nepreukazujú jej čiastočnú ani úplnú invaliditu a nemôžu mať za následok neschopnosť pracovať.

Odporkyňa je zamestnaná v K. Ú. Y. G. od 31.07.2014. Súd mal za preukázané Dodatkom k pracovnej zmluve - Dohodou o mzde uzatvorenou medzi K. Ú. Y. G. a odporkyňou dňa 01.12.2014, že výška jej mzdy od 01.12.2014 je 512,- Eur. Okrem navrhovateľky má ešte 4 dospelé deti. Žiadnu inú vyživovaciu povinnosť už nemá. Žije T. I. J., H. F. X, U. a výška mesačného nájomného vrátane nákladov na energie predstavuje sumu cca 195,- Eur. Celkový priemerný príjem odporkyne za obdobie august-november/2014 bol podľa predložených listinných dokladov vo výške 424,65,- Eur.

V zmysle ust. § 5 ods. 6 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime je suma životného minima od 01. júla 2014 nezmenená a to vo výške 198,09,- Eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu.

Na základe vyššie uvedeného vyplýva, že odporkyni po zaplatení nákladov na bývanie zostáva priemerne suma 229, 65,- Eur na úhradu všetkých nevyhnutných nákladov, čo rozhodne nemožno hodnotiť ako nadštandard.

Pri posudzovaní vyživovacej povinnosti navrhovateľky voči odporkyni je potrebné vychádzať z ustanovenia § 62 zákona o rodine, podľa ktorého, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom nie je podmienená vekom, ani ukončením určitého stupňa vzdelania, ale iba schopnosťou sám sa živiť, čo predstavuje pojem, ktorý musí súd vykladať jednotlivo v závislosti od špecifik jednotlivých návrhov. Za takéto špecifikum, považuje súd tú skutočnosť, že navrhovateľka po ukončení základnej školy nastúpila do učebného odboru cukrárka, ktorý ale neukončila absolvovala iba prvý ročník a nakoľko veľa chýbala, často bola chorá, tak ju vylúčili zo školy. Reálne ukončila prvý polrok druhého ročníka a vtedy mala takmer 19 rokov. Až následne po niekoľkých rokoch nastúpila v septembri 2014 do I. ročníka Strednej odbornej školy, Y. X, U., učebný odbor kaderník.

Súd má za to, že ak má dieťaťu vzniknúť v súvislosti s prípravou na budúce povolanie nárok na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodiča, musí ísť o prípravu sústavnú a cieľavedomú, čo v danom prípade rozhodne absentovalo. Nakoľko bola navrhovateľka natoľko spôsobilá, že ukončila štúdium, bola nepochybne dostatočne rozumovo vyspelá i k tomu, aby posúdila dôsledky, ktorá jej z toho budú plynúť. Je síce potrebné brať do úvahy aj vek a k tomu prislúchajúce hľadanie svojej životnej cesty, pracovného zamerania, na druhú stranu je potrebné očakávať uvedomenie si základných súvislostí medzi štúdiom, prácou a zaistením si životných potrieb.

Navrhovateľka ukončila štúdium bez uvedenia akéhokoľvek zásadného dôvodu a bez uvedomenia si následkov svojho rozhodnutia. Jeden zo zmyslov a účelov poskytovania výživného zo strany rodičov je umožniť nepľnoletému dieťaťu dosiahnuť čo najvyšší stupeň vzdelania a dať mu tým možnosť získať v budúcnosti sociálne istoty, ktoré sú spojené so začlenením jedinca do pracovného procesu.

Vychádzajúc z Uznesenia Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 25.03.2014 vyživovaciu povinnosť rodičov nemožno vnímať ako bezbrehú. Hraničným kritériom pre jej plnenie nie dosiahnutie plnoletosti alebo iného veku, ale spôsobilosti živiť sa sám. Vo všeobecnej rovine mladiství, túto spôsobilosť nadobúdajú dosiahnutím veku 15. rokov, kedy sú spôsobilí uzatvoriť pracovnoprávnú zmluvu, i keď sú neustále v určitom rozsahu Zákonníka práce chránení. Povinnosť študujúceho, nepľnoletého je cieľavedomá a sústavná príprava na jeho budúce povolanie, ktorí vo svojej podstate predstavuje spoločensky akceptovanú alternatívu k výkonu pracovnej činnosti. V situácii, kedy štúdium mladistvého

nesie znaky sústavnosti a cieľavedomosti, nemožno od rodičov spravodlivo požadovať, aby vynakladali finančné prostriedky, ktoré by v konečnom dôsledku neprispievali k osobnému rozvoju dieťaťa.

V danom prípade, kedy navrhovateľka dobrovoľne a bezdôvodne zmenila študijný odbor, je otázne, či reálne možno akceptovať vznik vyživovacej povinnosti rodiča pri každom jej „vzdelávacom pokuse“. Nakoľko je výživné poskytované rodičmi predovšetkým z dôvodu, že sa dieťa (neplnoleté ako i plnoleté) pripravuje na svoje povolanie, predpokladá sa jeho úspešné ukončenie. Pokiaľ ale tento fakt nie je splnený, nemožno hovoriť o vzniku povinnosti platiť potomkovi výživné.

Súd neurčil vyživovaciu povinnosť odporkyni voči svojej plnoletej dcére, nakoľko reálne táto povinnosť nevznikla.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako i vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľka bez reálneho akceptovateľného dôvodu neukončila pôvodné odborné vzdelávanie v odbore cukrárka a v období dospelosti, kedy už sama má vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére Y., ktorú si neplní, sa rozhodla študovať na strednej škole formou denného štúdia, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku. V konaní mala plný úspech odporkyňa, avšak keďže jej v konaní trovy nevznikli, súd jej náhradu trov nepriznal.

Konanie bolo v zmysle § 4 ods. 1 písm. g) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov oslobodené od súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV na Krajský súd Bratislava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.